

Politisk brug af friluftsliv i danske kommuner

Friluftsrådet

Indhold

Forord	3
1. Indledning	4
2. Metode	5
3. Hovedresultater og overblik	7
4. Temaer i friluftspolitikken.....	10
Bilag: Oversigt over identificerede friluftspolitikker.....	20

Udarbejdet af: Sabine Pedersen, Sven-Åge Westphalen og Frida Jung

Layout og korrektur: Merlin Christophersen

Fotos: Adam Grønne (for- og bagside, s. 5, 6 og 11), Maren Ottar Hessner (s. 1 og 2)

Forord

Nærværende undersøgelse markerer første gang, nogen på landsdækkende niveau har forsøgt at afdække kommunernes brug af friluftsliv i kommunale politikker og strategier. Det betyder, at denne indledende analyse kan udvikles yderligere og gøres mere formålsspecifik.

I analysen har vi valgt at fokusere på de kommuner, der har specifikke frilufts- og naturpolitikker, da vi vurderer, at det er der, de mest konkrete og operationelle tiltag om kommunernes politiske arbejde og prioriteringer med friluftsliv præciseres.

Vi har derfor undladt at inddrage eventuelle relevante beskrivelser fra fx kommuneplaner og andre typer af politikker eller strategier, selv om indholdet af disse nogle gange kan sidestilles med egentlige politikker om friluftsliv.

Kommunerne arbejder med friluftsliv som en værdi i sig selv og som middel til at fremme andre mål, fx

livskvalitet, trivsel, sundhed, turisme og bosætning. Friluftsliv kan omfatte fysiske aktiviteter (fx cykling, vandring, motion og kajak), ophold og overnatning i naturen, naturen som rum til fordybelse, sansning og ro, naturen som arena for læring og pædagogisk ramme og naturen som oplevelse i sig selv. Friluftsliv kan dyrkes i organiserede rammer, uformelle fællesskaber eller alene.

Grundlaget og forudsætning for friluftsliv er naturen. Naturen har værdi i sig selv, men er også grundlaget for friluftsliv og rekreativ brug af naturen. Flere kommuner præciserer, at friluftsliv både kan foregå i skoven og nær kysten, men at der også er muligheder for friluftsliv i byernes grønne rum og korridorer.

Med denne analyse ønsker Friluftsrådet at inspirere til, hvordan de danske kommuner kan bruge friluftspolitikker som redskab til at arbejde med friluftsliv.

1. Indledning

Denne undersøgelse analyserer kommunernes brug af friluftsstrategier samt hvordan og i hvor høj grad friluftsliv er indtænkt i kommunernes politikker og strategier.

Natur og friluftsliv hænger sammen og er til stor glæde og værdi for befolkningen generelt. Optimale muligheder for friluftsliv kræver løbende og sammenhængende, udvikling af multifunktionel arealanvendelse. Her er kommunerne et væsentligt omdrejningspunkt på lokalt og regionalt niveau.

I den Grønne Trepert er der fokus på omlægning og omstilling af en betydelig del af Danmarks arealer og af fødevarer- og landbrugsproduktionen. Det skal bidrage til at indfri Danmarks 2030-klimamål samt sikre bedre vilkår for natur, biodiversitet, vandmiljø og drikkevand.¹

Der findes ikke – endnu – en tilsvarende national tilgang til at sikre en sammenhængende arealanvendelse, der også inddrager behovene for adgang til natur- og kulturlandskaber. Denne adgang er vigtig i forhold til befolkningens generelle velfærd, kommunale sundheds- og socialindsatser og turistsektorens behov for adgang til attraktiv natur.² Der er dog tiltag i den rette retning som fx "Danmarks naturstier" et nationalt rutenet, som binder Danmarks natur sammen og skaber sammenhængende vandre- og cykelruter.³

Det er derfor vigtigt for friluftslivet, at kommunerne sikrer en sammenhængende arealanvendelse af både natur- og kulturlandskaber, herunder produktionslandskaber, så der sker en sammenhængende tilgang til benyttelse og beskyttelse af såvel natur- som kulturlandskaber.

1.1 Natur og friluftslivs nationale værdi

Naturen er et vigtigt element i løsningen af de globale og nationale udfordringer med miljø, klima,

biodiversitet og tilhørende krav til energi- og fødevarereproduktion. Men natur og friluftslivet har samtidig også værdi for såvel individet som for samfundet, som er baseret på mængden af og nærhed til naturen samt på adgang til og brug af naturen.

Det er ikke nemt at værdisætte natur og friluftsliv i økonomiske termer, og derfor er der en tendens til, at naturen og friluftslivets samfundsmæssige betydning bliver overset, når der skal laves nationale eller kommunale politikker.

Der er dog ansatser til værdisætning af natur og friluftsliv, der til dels indgår i overvejelserne omkring Grønt BNP⁴ og i den Grønne Trepert. Tænk tanken Concito har desuden gennemført en eksPLICIT værdisættelse af naturen og friluftslivets betydning og dermed synliggjort, at der er store samfundsøkonomiske goder forbundet med natur og friluftsliv. Concito anslår, at natur og friluftsliv har en værdi på hele 35 mia. kr. årligt. Til sammenligning er værdien af landbrugs- og skovproduktion ca. 77 mia. kr. årligt. Concito forventer dertil en vækst i de samfundsøkonomiske goder, der går ud over BNP, når produktionsarealer i de kommende år omlægges til natur.⁵

1.2 Natur og friluftslivs kommunale værdi

Natur og friluftsliv har en direkte positiv værdi for især kyst- og naturkommuners private virksomheder og tilhørende beskæftigelse. Det har ligeledes en positiv betydning for kommunernes økonomi. Samtidig kan stadig mere aktiv brug af natur og friluftsliv i kommunernes social- og sundhedsfaglige opgaver forbedre den kommunale opgaveløsning, fx:

- Tilstedeværelsen af og brugen af natur har stor betydning for menneskers fysiske, mentale og sociale sundhed lige fra

¹ <https://mgtp.dk/>

² Dansk Kyst- og Naturturisme (2024): Varige indtryk – Grønne aftryk: Handlingsplan Outdoorisme og naturoplevelser.

³ <https://naturstyrelsen.dk/ny-natur/friluftsliv-og-kulturhistorie/danmarks-naturstier-en-omvej-vaerd>

⁴ Danmarks Statistik. Grønt nationalregnskab (<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/miljoe-og-energi/groent-nationalregnskab>). Se også DREAMS' miljø- og klimækonomisk model GrønREFORM <https://dreamgruppen.dk/modeller-og-metoder/groenreform>.

⁵ Concito (2024): Værdi af fremtidens arealanvendelse.

almindelig livsglæde til sygdomsbehandling. 84% af befolkningen oplever, at friluft aktiviteter øger deres psykiske velvære og forbedrer humøret.⁶

- Den danske natur er på top tre over årsager for, at både danske og udenlandske turister vælger Danmark som feriedestination. I 2022 foretog turister på ferie 45,3 mio. overnatninger i Kyst- og Naturdanmark.⁷
- Fastholdelse og tiltrækning af borgere og arbejdskraft. Tæt på skov og anden natur er nummer to over ønskerne til hjemmets beliggenhed.⁸

Kommunale investeringer i natur og friluftsliv betragtes i dag primært som en omkostning til drift og udvikling. Dvs. at natur og friluftsliv kun har en omkostningsdimension i de kommunale regnskaber, selv om investeringerne har betragtelige gevinstskabende effekter, der dels minimerer offentlige omkostninger på andre områder, fx

sundhed, og dels optimerer tiltrækning af borgere til yderområder, jobskabelse og dermed skatteindtægter i fx i turismesektoren.

De kommunale budgetter er typisk stillet sådan op, at omkostningerne til etablering og vedligeholdelse af natur og tilhørende stier og friluftsfaciliteter indgår som en omkostning i teknik- og miljøforvaltningerne, mens gevinsterne heraf akkrediteres andre forvaltninger.

Der kan således være ræson i at gøre budgetterne for natur- og friluftsiniciativer mere gennemsigtige, så både omkostnings- og indkomstsiden fremgår i de kommunale budgetter og regnskaber. På den måde sikres bedre mulighed for at udnytte de potentielt store værdier, der kan ligge i, at natur og friluftsliv indgår mere eksplicit og strukturelt i den kommunale politikudvikling såvel på enkeltstående fagområder som på tværs af fagområder.

⁶ Friluftsrådet (2017): Danskernes Friluftsliv

⁷ VisitDenmark (2023): Den danske kyst- og naturturisme.

⁸ Home (2024): <https://home.dk/bolignyt/have-og-natur-er-topoensker-til-vores-hjem-men-det-kniiber-med-det-naturlige/>.

2. Metode

I denne undersøgelse har vi afsøgt om og i givet fald i hvilken sammenhæng, kommuner inddrager friluftsliv og rekreativ brug af naturen i deres politikker og strategier.

Undersøgelsen blev foretaget i følgende trin:

1. Kortlægning og identifikation af kommunale politikker og strategier, der omhandler friluftsliv og rekreativ brug af naturen via manuel gennemgang af kommunernes hjemmesider.
2. Kategorisering af identificerede politikker.
3. Analyse af frilufts- og naturpolitikker med assisterende brug af kunstig intelligens.

Kun kommunale politikker (inklusive relevante strategier og planer), der var politisk vedtaget og var offentlig tilgængelige på kommunernes respektive hjemmesider i perioden 10.-21. marts i 2025 indgår i kortlægningen.

Vi har kategoriseret de identificerede politikker således:

1. *En selvstændig politik/strategi om friluftspolitik.*
2. *En sammenhængende natur- og friluftspolitik eller naturpolitikker inkl. friluftsliv.*
3. *Anden politik/strategi indeholdende friluftsliv, fx i Fritidspolitik, Klimapolitik, Turismepolitik.*
4. *Indhold i kommuneplan/planstrategi, hvor friluftsliv eller rekreativ brug af naturen indgår eksplicit.*

2.1 Analyse af kommunale frilufts- og naturpolitikker

Analysen har til formål at undersøge, hvad der karakteriserer de kommunale frilufts- og naturpolitikker. Dertil er der foretaget en analyse af, hvordan udvalgte temaer indgår i disse politikker og strategier.

3. Hovedresultater og overblik

Kortlægningen af kommunale natur- og friluftslivspolitikker viser, at alle kommuner inddrager friluftsliv og rekreativ brug af naturen. Der er dog stor forskel på, hvordan og i hvilken grad kommunerne arbejder med friluftsliv og rekreativ brug af naturen.

3.1 Resultater af kortlægning

I figur 1 vises resultaterne af kortlægningen af, hvor mange kommuner der har en friluftspolitik, frilufts- og naturpolitik eller en anden politik/strategi/plan, der inddrager friluftsliv som element.

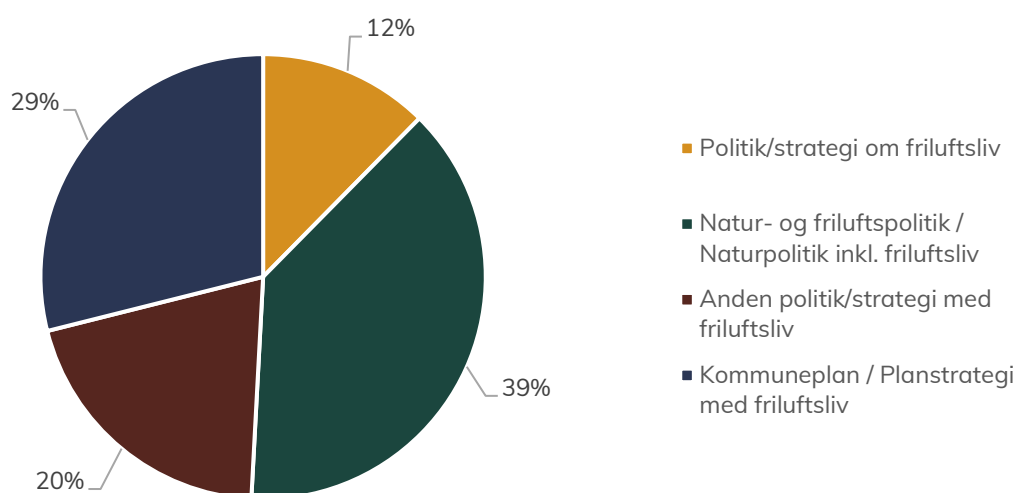
12 kommuner har en specifik politik eller strategi for friluftsliv. Disse politikker og strategier er karakteriseret ved, at friluftsliv og rekreativ brug af naturen er det centrale omdrejningspunkt, og at kommunens arbejde med friluftsliv og rekreativ brug af naturen ofte er forankret på tværs af kommunens forvaltninger, fx i relation til fritid og kultur, sundhed, turisme og bosætning. Forvaltning af natur og grønne områder indgår også i disse friluftspolitikker/-strategier, men typisk kun som grundlag for at dyrke friluftsliv, idet de 12 kommuner også har særskilte politikker eller -strategier for naturforvaltning.

38 kommuner har en kombineret natur- og friluftspolitik eller en naturpolitik/-strategi, hvor

friluftsliv indgår. Disse politikker kommer under forskellige overskrifter som fx "Natur og Friluftsliv", "Naturstrategi", "Naturpolitik", "Park- og Naturpolitik" og "Grøn strukturplan". Denne kategori af natur- og friluftspolitikker er i højere grad forankret i kommunernes forvaltninger for teknik- og miljø sammenlignet med de kommuner, der har en specifik friluftspolitik.

20 kommuner har andre typer af politikker og strategier, hvor friluftsliv indgår som integreret element i varierende omfang. Den mest hyppige politiktype blandt disse er "politikker- eller strategier for Kultur- og fritid" – andre omfatter politikker for bosætning, skovpolitikker og generelle udviklingsstrategier og -visioner. Fx har Faaborg-Midtfyn Kommune som den eneste kommune i Danmark valgt at kombinere kommunens tidligere adskilte politikker for fritid og friluftsliv i en kombineret "Frilufts- og fritidspolitik".

For 28 kommuner har Friluftsrådet ikke identificeret nogle politikker eller strategier, hvor friluftsliv og rekreativ brug af naturen indgår. Til gengæld har de 28 kommuner beskrivelser af kommunens arbejde med friluftsliv og rekreativ brug af naturen i deres kommuneplaner eller planstrategier i et varierende omfang.

Figur 1. Resultater af Friluftsrådets kortlægning af kommunale politikker og strategi for friluftsliv på tværs af Danmarks 98 kommuner

Når en kommune har en politik og strategi for natur- og friluftsliv vidner det om et kommunalt fokus på dette område politisk og strategisk. Fraværet af en politik og strategi for natur-friluftsliv er ikke nødvendigvis et udtryk for det modsatte, idet kommunerne anvender politikker og strategier på forskellige vis. Nogle kommuner har få tværgående politikker – fx Rebild Kommune – eller én overordnet strategi, som danner rammer for kommunens udviklingsarbejde – fx Vallensbæk Kommune. Andre kommuner har mange forskellige politikker og strategier. Vi har også fundet eksempler på kommuner, som ikke har en politik/strategi for natur- og friluftsliv, men hvor friluftsliv og rekreativt brug af naturen fylder meget i kommunernes kommuneplaner, det gælder fx Dragør kommune.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der som oftest såvel politisk som i praksis ude i kommunerne arbejdes med mange dimensioner og i sammenhænge mellem disse med omdrejningspunkt omkring natur og friluftsliv. Kommunerne har flere roller, bl.a:

- Igangsættende; nye initiativer igangsat af kommunen.
- Faciliterende; stimulerer, faciliterer, understøtter og formidler initiativer der sættes i gang af civilsamfunds-organisationer.
- Drift af nye initiativer.
- Myndighed; gennemførelse og tilsyn med statslig regulering og lovgivning.

3.2 Karakteristik af kommunale natur- og friluftspolitikker

Analysen af de kommunale natur- og friluftspolitikker viser, at kommunerne arbejder med friluftsliv som et bredt begreb.

Kommunerne arbejder med friluftsliv som en værdi i sig selv og som middel til at fremme andre mål fx livskvalitet, trivsel, sundhed, turisme og bosætning.

Friluftsliv kan omfatte fysiske aktiviteter (fx cykling, vandring, motion og kajak), ophold og overnatning i naturen, naturen som rum til fordybelse sansning og ro, naturen som arena for læring og pædagogisk ramme og naturen som oplevelse i sig selv. Friluftsliv kan dyrkes i organiserede rammer, uformelle fællesskaber eller alene.

Grundlaget og forudsætning for friluftsliv er naturen. Naturen har værdi i sig selv, men er også grundlaget for friluftsliv og rekreativ brug af naturen. Flere kommuner præciserer, at friluftsliv både kan foregå i skov og nær kysten, men også i byernes grønne rum og korridorer.

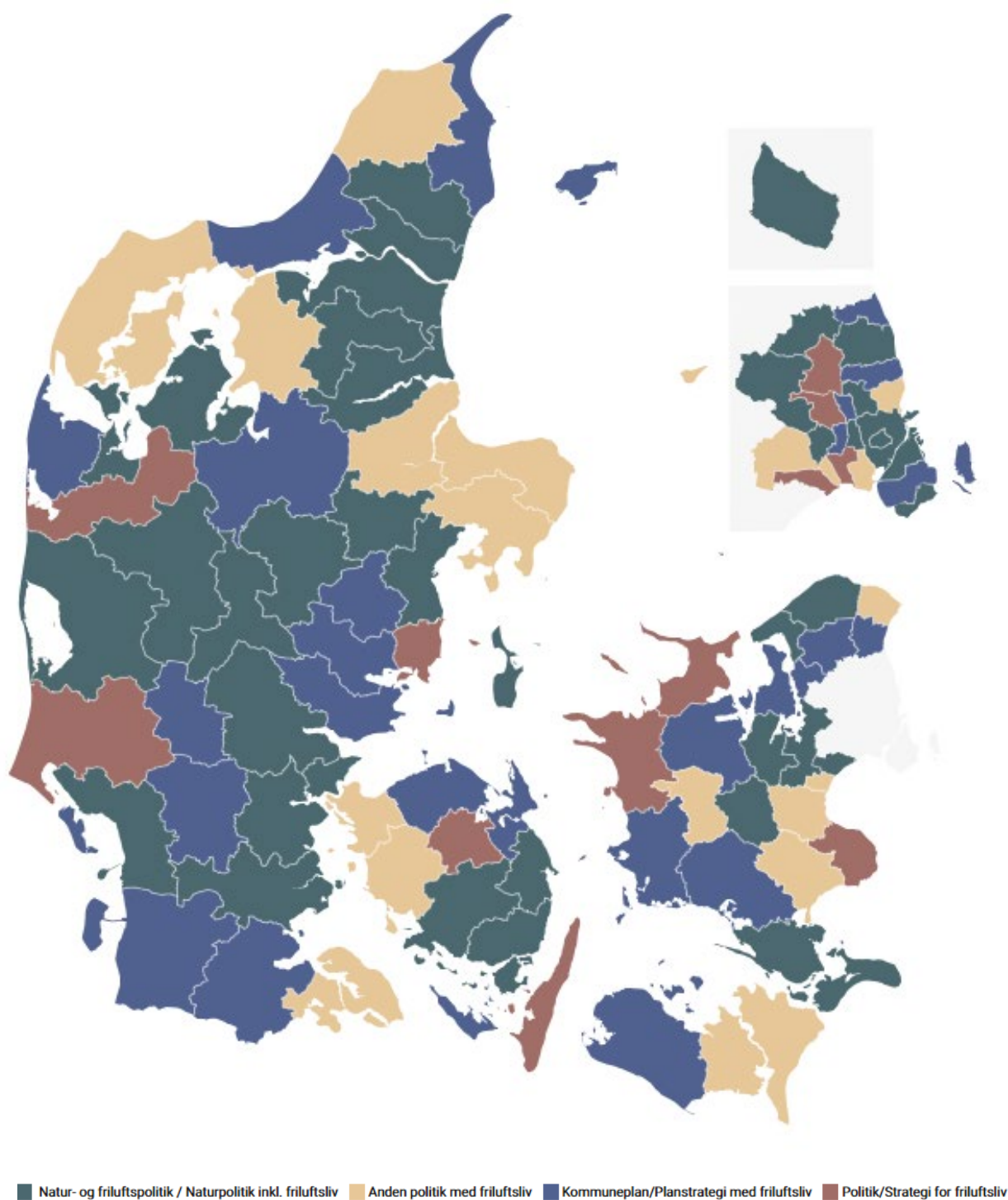
Alle kommuner har fokus på at fremme tilgængelighed for alle og gøre friluftsmuligheder mere synlige gennem etablering og drift af vandre- og cykelstier, friluftsfaciliteter som bålhytter, udsigtstårne og shelters samt synliggørelse af muligheder for friluftsliv på kommunale hjemmesider. Hvor godt kommunerne gør det, kan læses i Friluftsrådets analyse "Danmarks bedste friluftskommuner", der udkommer hvert andet år.

Der er desuden en række temaer og fællestræk på tværs af kommunernes politiske inddragelse af friluftsliv:

- Borgerinddragelse, samarbejde og partnerskaber; løbende og dialogbaseret samarbejde.
- Friluftsturisme i kommunale natur- og friluftspolitikker.
- Natur og friluftsliv som del af bosætnings- og fastholdelsesstrategi.
- Friluftsliv som sundheds- og livskvalitetsfremmende faktor.
- Motivation og jobparathed.
- Friluftsliv som del af naturbeskyttelse.
- Natur- og friluftspolitikker i By- og Landkommuner.
- Naturbeskyttelse og bæredygtighed.

Ovenstående temaer og fællestræk uddybes i de følgende afsnit.

Figur 2. Kortoversigt over kommuner med frilufts- og naturpolitikker eller -strategier.

4. Temaer i friluftspolitikken

I vores analyse er der fremkommet en række relevante temaer. For at belyse disse temaer har vi suppleret vores overordnede analyse med yderligere vidensindsamling, som inddrages i nedenstående temaer.⁹

4. 1 Borgerinddragelse, samarbejde og partnerskaber

Borgerinddragelse, samarbejde og partnerskaber er et væsentligt fællestræk i de kommunale strategier for natur- og friluftsliv. Kommunerne anerkender, at borgernes engagement og partnerskaber med forskellige aktører er nødvendige for at realisere bæredygtige løsninger, bevare naturen og udvikle attraktive friluftstilbud.

I dette kapitel præsenteres, hvordan kommunerne arbejder med borgerinddragelse, samarbejde og partnerskaber.

4.1.1 Offentlige høringer og borgerdialog

Kommunerne involverer borgere i høringsprocesser, workshops og dialogmøder for at sikre lokal opbakning til natur- og friluftspolitikker. Dette ses især i kommuner, hvor naturforvaltning har stor betydning for både bosætning, rekreation, biodiversitet og turisme, fx:

- Aarhus, Roskilde og Horsens kommuner benytter digitale platforme, spørgeskemaundersøgelser og borgermøder for at inddrage borgerne i beslutningsprocesser.
- Næstved og Nyborg kommuner har afholdt dialogmøder med borgerne for at indsamle input til udviklingen af friluftsstrategier.

4.1.2 Frivilligt arbejde og borgerdrevne initiativer

Mange kommuner understøtter frivillige initiativer, hvor borgere aktivt deltager i naturpleje og udvikling af friluft aktiviteter, fx:

- Varde og Ringkøbing-Skjern Kommuner har etableret frivillige græsningslaug for at opretholde naturpleje i sårbare områder.
- Stevns, Hjørring og Ærø Kommuner understøtter borgerdrevne initiativer, hvor lokale grupper fx deltager i rydning af invasive arter og naturgenopretning.
- Horsens og Aarhus Kommuner har organiserede frivillige aktiviteter i byens naturområder, fx træplantning, vandløbsrensning og etablering af nye rekreative områder.
- Nordfyn og Guldborgsund Kommuner fremmer lokale initiativer, hvor borgere adopterer naturområder og deltager i driften.

4.1.3 Partnerskaber med foreninger og NGO'er

Flere kommuner samarbejder med miljøorganisationer, friluftsföreninger og NGO'er for at styrke naturbeskyttelse, friluftsliv og borgerinddragelse, fx:

- Aarhus og Roskilde Kommuner samarbejder med Danmarks Naturfredningsforening om at skabe mere biodiversitet i bynære naturområder.
- Silkeborg Kommune har partnerskaber med outdoororganisationer og friluftsråd for at styrke mountainbike- og kajakoplevelser.

⁹ Generel kilde til kommunehenvisninger er Friluftsrådets kortlægning, som kan findes på Friluftsrådets hjemmeside. Kilder på supplerende data er oplyst ved særskilt fodnote.

4.1.4 Partnerskaber med erhvervslivet og turismeaktører

Flere kommuner inddrager private virksomheder, turismeaktører og lokale erhvervsdrivende for at udvikle friluftsliv, sikre finansiering af nye projekter og styrke økonomien i naturbaserede aktiviteter, fx:

- Silkeborg Kommune samarbejder med outdoorvirksomheder om at drive friluftsfaciliteter og turismeoplevelser.
- Varde, Thisted og Ringkøbing-Skjern Kommuner samarbejder med turismeaktører som campingpladser, surfskoler og turismeforeninger for at styrke kystnære friluftaktiviteter.

- Stevns Kommune samarbejder med lokale virksomheder om bæredygtig turisme i UNESCO-området.

Borgerinddragelse og partnerskaber er væsentligt for kommunernes arbejde med natur- og friluftspolitikker, men metoderne varierer afhængigt af kommunetype og lokal kontekst. Samarbejdet varierer således fra borgermøder og strukturerede høringer til frivilligt engagement og turismesamarbejder til at styrke natur- og friluftsområder.

4.2 Friluftsturisme i kommunale natur- og friluftspolitikker

Friluftsturisme indgår i varierende grad i kommunernes natur- og friluftspolitikker. Ofte ses der en sammenhæng mellem at sikre lokale borgere gode muligheder for friluftsliv og naturoplevelser og samtidig skabe gode forhold for tiltrækning af danske og udenlandske turister.

4.2.1 Branding og markedsføring af friluftsturisme

Mange kommuner bruger deres naturområder som en del af en turismestrategi for at tiltrække besøgende. Dette inkluderer aktiv branding, udvikling af signatursteder og synliggørelse af frilftsaktiviteter, fx:

- Silkeborg Kommune markedsfører sig som "Danmarks Outdoor Hovedstad", hvilket aktivt tiltrækker mountainbikere, kajakroere, vandrere m.fl. Kommunen har en målrettet strategi for outdooroplevelser, som også understøtter lokalt erhverv, herunder via sloganerne "Byen ved søerne" og "Grønt og blått til lyst".
- Varde Kommune brander sig med sloganet "Vi i naturen" og bruger Naturpark Vesterhavet og Nationalpark Vadehavet som en central del af deres brandingstrategi.
- Ringkøbing-Skjern Kommune har et stærkt fokus på vandsport og kystturisme, særligt windsurfing og kitesurfing i Ringkøbing Fjord.
- Stevns Kommune har koblet friluftsturisme med UNESCO Verdensarven Stevns Klint, hvor naturoplevelser kombineres med kulturhistorie.
- Andre eksempler på kommunale sloganer med fokus på natur:
 - Allerød Kommune: "Tæt på hinanden - Tæt på naturen".
 - Jammerbugt Kommune: "Landet mellem hav og fjord".
 - Lemvig Kommune: "Bakker og bølgers land".
 - Randers Kommune: "Hvor å bliver til hav, hvor det ferske bliver salt".
 - Ringkøbing-Skjern Kommune: "Naturens rige".

4.2.2 Outdooroplevelser som turismedestinationer

Mange kommuner arbejder løbende på at udvikle specifikke outdooraktiviteter og oplevelser, der kan tiltrække turister. Når der skabes gode naturstier og friluftsfaciliteter, så lokalbefolkningen kan have et aktivt friluftsliv, er fundamentet lagt til også at målrette natur og friluftsliv til turister.

Dette omfatter særligt de store frilftsaktiviteter som vandring, cykling, kajaksejls, sejls og ridning, men mange har også fokus på mere specialiserede frilftsaktiviteter som klatring, primitiv overnatning, snorkling og dykning mv., fx:

- Silkeborg Kommune udvikler et omfattende mountainbike-netværk og kajakruter i skovene og søerne. Der er fokus på professionelle spor og internationale events.
- Bike Island Fyn, som alle kommuner på Fyn er med i, har skabt en stærk cykelprofil for at tiltrække turister, der ønsker at opleve Fyn på to hjul.
- Varde og Ringkøbing-Skjern Kommuner udvikler kystnære outdoormuligheder, herunder vandreruter, windsurfing og strandaktiviteter.
- Ærø Kommune fokuserer på maritim friluftsturisme, herunder kajak, sejls og kystnære oplevelser.
- Middelfart og Fredericia Kommuner har etableret snorkel- og dykkerstier, som indgår i Naturpark Lillebælt.

4.2.3 Infrastruktur og adgang til naturområder

For at understøtte friluftsturisme investerer kommunerne i bedre adgangsforhold til naturområder, herunder stisystemer, shelters, udsigtstårne, cykelruter og isætningspladser til både og kajaker, fx:

- Næstved Kommune har fokus på at forbinde byerne med naturområder, så egne borgere og turister lettere kan nå naturoplevelser.
- Varde Kommune har udviklet Kyst til Kyst-stien, som er en langdistancevandrerute, der binder turismen sammen med den lokale natur.

- Guldborgsund og Lolland Kommuner udvikler kajakruter og shelters, så turister kan overnatte i naturen som en del af oplevelsen.

4.2.4 Bæredygtig turisme og naturskånsom adgang

Mange kommuner har fokus på at styre turismen for at undgå belastning af naturen, især i kyst- og klitområder, skove og sårbare naturområder, fx:

- Stevns Kommune har zoneret af turisme ved UNESCO-området Stevns Klint, hvor turister guides væk fra de mest sårbare steder.
- Varde Kommune anvender besøgsstyring i Naturpark Vesterhavet, hvor turisterne bliver ledt ad specifikke stier og til udsigtspunkter.
- Ærø Kommune arbejder med bæredygtige overnatningsmuligheder såsom shelters og primitive campingpladser for at reducere turismebelastningen.

4.2.5 Samarbejde med lokale aktører og erhvervsliv

Kommunerne samarbejder ofte med lokale virksomheder, turistforeninger og frivillige aktører for at styrke friluftsturismen og udvikle lokale outdooroplevelser, fx:

- Stevns Kommune har et partnerprogram for UNESCO-området Stevns Klint, hvor lokale guider og virksomheder udvikler bæredygtige friluftstilbud.
- Silkeborg Kommune samarbejder med outdoorvirksomheder, der udbyder kajakudlejning, MTB-kurser og adventureturisme.
- Varde Kommune arbejder tæt sammen med lokale turistforeninger for at udvikle guider, skiltning og lokale turismeinitiativer.

4.2.6 Kyst- og vandbaseret turisme

Kommuner med lange kyststrækninger, fjorde eller øer integrerer ofte maritim friluftsturisme som en vigtig del af deres strategi, fx:

- Ringkøbing-Skjern Kommune har et stærkt fokus på windsurfing, kitesurfing og sejlsport.
- Guldborgsund og Lolland udvikler sejlads- og kajakruter, der giver turister mulighed for at opleve kystnaturen.
- Ærø Kommune satser på sejlturisme og kystvandring med fokus på bæredygtighed.

4.2.6 Afsluttende bemærkninger

Det vil være relevant med en supplerende analyse af kommunernes turismepolitikker og hvorvidt de indeholder natur og friluftsliv og, hvis ja, i forlængelse heraf, hvordan det udmønter sig internt og på tværs af de kommunale politikområder og fagenheder. For eksempel vil det være interessant at undersøge, hvordan prioriteringer af omkostninger til natur og friluftsfaciliteter under teknik- og miljøudvalget ses i sammenhæng med den kommunale turismestrategis tiltrækning af turister og dermed også arbejdspladser og bosætning.

Et eksempel på en turismestrategi viser relevansen af en supplerende analyse: Sorø, Slagelse, Kalundborg, Holbæk og Odsherred kommuner samarbejder via Destination Sjælland om en fælles turismestrategi: "Visionen er, at turismen i endnu højere grad bliver en løftestang for byudvikling med fokus på den naturvenlige turisme, højere kvalitet og øget omsætning."¹⁰

4.3 Natur og friluftsliv som del af bosætnings- og fastholdelsesstrategi

Kommunernes hyppigste temaer til branding af sig selv og tiltrækning af borgere er kommunens natur, adgangen til naturen og et aktivt foreningsliv.¹¹ En række kommuner har natur og friluftsliv som et konkret middel til at fastholde borgere og tiltrække nye borgere, især børnefamilier og aktive seniorer, der ønsker en høj livskvalitet i naturen.

Tiltrækning af borgere skal sikre en tilstrækkelig andel af borgere i den arbejdsdygtige alder, som sikrer kommunens generelle velfærdsniveau, herunder til sikring af kommunens kvalitet og økonomi. Samtidig

¹⁰ <https://kalundborg.dk/erhverv/erhvervsudvikling/turisme>

¹¹ Nørgaard et al (2022): Kommunale indsatser for at tiltrække tilflyttere til land- og yderkommuner.

er det også – især for udkantskommuner og udkantskommunernes udkanter – vigtigt, at der fortsat er en befolkningsmængde, der kan fastholde og sikre aktive og levedygtige lokalmiljøer, der kan tilbyde sociale fællesskaber i friluftsliv, natur-, kultur og idrætsforeninger, og kan bidrage til at gøre kommunen mere attraktiv. Det kræver dog, at der er tilstrækkeligt med lokale frivillige kræfter.

Halsnæs Kommunes bosætningsstrategi hedder "Naturskønt, kystnært og aktivt hverdagsliv". Strategien lægger vægt på, at der er et velfungerende eksisterende natur- og friluftsmiljø, som kan tiltrække nye tilflyttere såvel som deltagere og frivillige.

Ikke alle kommuner har en selvstændig bosætningspolitik. Nogle lader dette politikområde indgå i overordnede strategier, herunder også nogle med fokus på natur og friluftsliv.

Brøndby Kommunes "Strategi Brøndby 2023" er en overordnet strategi for kommunen. Den omfatter en bosætningsstrategi, hvor de bl.a. er fokus på udvikling af grønne byrum og den rekreative værdi af disse i forhold til at skabe en attraktiv by.

Frederikssund Kommunes bosætningsstrategi har et tilsvarende bredt fokus på:

- En enestående natur, landskab og den lange kystlinje langs fjordene, der omkranser vores smukke kommune, og som bringer naturen helt tæt på.
- Levende byer og lokalsamfund. Man kan bo på landet og i byen, og have gode trafikforbindelser til resten af Hovedstadsregionen.
- Unikke lokale fællesskaber, ildsjæle og et stærkt foreningsliv.
- Gode skoler og børnehuse med fokus på trivsel og læring

Generelt drejer det sig for bosætningsstrategier om at skabe den gode fortælling om kommunen. Dette gælder også for et turismefokus. Og her indgår naturen og friluftsmulighederne ofte, fx:

- Odense Kommune har som målsætning at blive Danmarks grønneste storby.

- Silkeborg Kommune markedsfører sig som en friluftshovedstad for både turister og tilflyttere.
- Næstved og Nyborg Kommuner kobler outdooroplevelser med deres bosætningsstrategi for at tiltrække nye indbyggere.

4.3.1 Friluftsliv som sundheds- og livskvalitetsfremmende faktor

Natur og friluftsliv har positive effekter på vores sundhed – både den fysiske, den mentale og den sociale. Dette er godt underbygget videnskabeligt,¹² og derfor ser alle kommuner natur og friluftsliv som en vigtig del af borgernes sundhed og velvære. Kommunerne har især fokus på:¹³

- Sundhedsfremmende og forebyggende indsatser primært via målrettet fremme af fysisk aktivitet.
- Rehabiliteringsindsatser primært målrettet borgere med kroniske lidelser, som fx diabetes, KOL, hjerte-kar-symptomer/sygdom og kræft.

Indsatserne er primært placeret i sundhedsforvaltningerne, men hyppigt involveres flere forvaltninger i indsatserne, herunder teknik- og miljøforvaltninger, kultur- og fritidsforvaltninger samt beskæftigelsesforvaltninger.

Vesthimmerland Kommune illustrerer bredden i natur og sundhedsarbejdet, idet den definerer sundhedsarbejdet i sin skovpolitik med motion, mental sundhed, fælles oplevelser, ro, fordybelse, genoptræning og rehabilitering.

Syv ud af ti (72 %) kommunale indsatser inkluderer et samarbejde med eksterne aktører som fx natur- og friluftsførere, frivillige ildsjæle og idrætsforeninger, mens hver fjerde indsats udøves udelukkende i kommunalt regi.¹⁴

Ballerup Kommune vil derfor fortsat udvikle og skabe flere og bedre muligheder for leg, bevægelse, naturoplevelser og aktiv transport i byrummene og i de grønne områder.

¹² Mygind et al (2018): Forskningsoversigt over effekter af friluftsliv på mental, fysisk og social sundhed, Madsen et al (2022): Vi skal mere ud – Grønbog om naturen som ressource i sundhedsindsatser; Niels Ejby-Ernst for Bikubenfonden (2018): Hvad ved vi om arbejdet med udsatte unge i naturen?

¹³ Friluftsrådet (2018): Kortlægning: Kommunernes inddragelse af natur- og friluftaktiviteter i folkesundhedsindsatsen.

¹⁴ Friluftsrådet (2018): Kortlægning: Kommunernes inddragelse af natur- og friluftaktiviteter i folkesundhedsindsatsen.

Et af Egedal Kommunes byråds fokusområder er "Liv og natur - i balance", hvor de vil bruge naturen aktivt til fx rygestopkurser eller genoptræning.

4.3.2 Motivation og jobparathed

Flere kommuner arbejder med natur og friluftsliv i deres beskæftigelsesindsats, hvor der indgår friluft aktiviteter samtidig med individuelle samtaler og gruppefællesskaber i naturen.

I blandt andet Faaborg-Midtfyn og Sorø Kommuner bruger de naturfællesskaber rettet mod unge arbejdsløse, der lærer dem at:

- Indgå i et forpligtende fællesskab.
- Møde på et bestemt tidspunkt hver dag hele ugen.
- Deltage aktivt i opgaver og aktiviteter.
- Se egne styrker og kompetencer spejlet af fællesskabet i en friere ramme.¹⁵

En evaluering af projekt "Fodfæste gennem naturen" i Århus, Halsnæs og andre Kommuner viser, at det giver mening, når en kommune dropper samtaler i jobcentret og i stedet samler en gruppe ledige ude i naturen: Natur og friluftsliv er en anden og ofte bedre måde at komme i dialog med arbejdsløse og udvikle dem positivt i retning af at komme ud på arbejdsmarkedet. I projekt "Fodfæste gennem naturen" er 41% af de unge mænd helt eller delvist selvforsørgende efter forløbet er afsluttet. Til sammenligning er beskæftigelsesgraden for lignende indsatser for målgruppen under 10%.¹⁶

Rebild og Vordingborg kommuner har mange års erfaringer og stor succes med at inddrage naturaktiviteter og motionstilbud i naturen målrettet sygedagpengemodtagere og ledige borgere med psykiske problemstillinger, herunder stress, udbændthed og mild depression.¹⁷

4.4 Friluftsliv som del af naturbeskyttelse

Ønsket om at bevare og beskytte naturen går hånd i hånd med udvikling af muligheder for friluftsliv og rekreativ brug af naturen.

Det sker på mange niveauer, hvor en række kommuner samarbejder med fx Danmarks Naturfredningsforening, lokale natur- eller friluftsföreninger om fx etablering af frivillige græsningslaug, fjernelse af invasive arter, træplantning og øget biodiversitet i byområder.

Faxe Kommunes klima-, miljø- og naturpolitik inddrager FN's Verdensmål som en del af rammen for kommunens vækst og udvikling.

Der er 30 kommuner, der sikrer samklang mellem naturbeskyttelse og friluftsliv via mærkningsordningen Danske Naturparker under Friluftsrådet, og syv kommuner via mærkningsordningen UNESCO Global Geopark.

Indholdsmæssigt har begge parktyper fokus på beskyttelse af områdets natur og kultur, involvering af områdets beboere, foreninger, lodsejere og eventuelt virksomheder samt brugen af området til friluftsliv samt formidling og læring om naturen og kulturen.

Holstebro og Lemvig Kommuner har andel i både en naturpark og en geopark, som geografisk overlapper hinanden og fungerer fint sammen, mens Lolland Kommune har andel i to naturparker.

4.4.1 Danske Naturparker

Danske Naturparker bruges i natur- og friluftspolitikkerne på forskellige måder med fokus på at forene natur, rekreation og kulturhistorie, primært med henblik på:

- Naturbevarelse og biodiversitet.
- Friluftsliv og rekreative muligheder.
- Turisme og branding.
- Formidling og borgerinddragelse.

Kommunerne ser naturparker som et redskab til naturbeskyttelse og biodiversitet. De arbejder for at sikre større sammenhængende naturområder og bedre beskyttelse af arter og levesteder. Naturparker bruges som værktøj til langsigtet naturpleje og biodiversitet og ofte også som udgangspunkt for at udvikle bæredygtige naturbaserede oplevelser.

Naturparker spiller også en stor rolle i kommunernes friluftspolitikker. De anvendes til at fremme aktive naturoplevelser og tilgængelighed for borgere og turister. Naturparker bruges til at skabe bæredygtige

¹⁵ <https://www.socialtindblik.dk/hvad-sker-der-naar-moedelokalet-i-jobcenteret-skiftes-ud-med-skoven-soeen-og-den-gaerne-himmel/>

¹⁶ <https://naturfaellesskaber.dk/>

¹⁷ Sundhedsstyrelsen (2010): Sundhed i beskæftigelsesindsatsen.

friluftstilbud, hvor naturhensyn balanceres med menneskelig aktivitet. Friluftsliv i naturparker indgår og prioriteres i flere kommuner som en del af sundheds- og livskvalitetsstrategier.

Kommuner bruger også naturparker som en del af deres turisme- og erhvervsudviklingsstrategier. Naturparker er attraktive for besøgende og kan give økonomiske gevinster via oplevelsesøkonomi. Naturturisme kobles flere steder med lokale erhvervsmuligheder, fx lokale turguider, lokale kunstnere og lokale fødevarerproducenter.

Flere af naturparkerne er etableret efter initiativ fra lokale friluftslivs- og naturforeninger, som kommunerne efterfølgende har bakket op omkring. Borgere og foreninger står ofte aktivt bag den lokale naturpark, der bruges til deres aktiviteter, mens der ved fx Naturpark Mølleåen og Naturpark Lillebælt er oprettet støtteforeninger. I Naturpark Tolne er der lavet fire frivillige arbejdsgrupper inden for natur, formidling, friluftsliv og kulturhistorie. Arbejdsgrupperne arbejder med de mål, der er beskrevet i naturparkplanen, men de må selvfølgelig også gerne komme med nye ideer.

Naturformidling er et omfattende element i alle naturparker. Dels ved udbud af natur- og formidlingsture til borgere og besøgende generelt. Alle naturparker har særligt fokus på og løbende formidlingsaftaler med de lokale børnehaver og skoler. Derudover har mange naturparker samarbejde med de lokale museer om fælles formidlingstiltag. I Naturpark Lillebælt har man et stort samarbejde med forskningsverdenen (Aarhus Universitet, DTU Aqua og Syddansk Universitet), og har som et væsentligt formål at formidle viden og forskning til borgere, besøgende og foreninger.

Naturparker bruges til undervisning og bevidstgørelse af natur og miljø, hvor samarbejde mellem kommuner, NGO'er og skoler er en vigtig del af formidlingen. Et samarbejde der også bidrager positivt til kendskab og nye medlemmer til lokale friluftslivs- og naturforeninger.

4.4.2 Geoparker i Danmark

En UNESCO Geopark er et særligt udpeget naturområde, hvor den geologiske historie kan studeres og opleves.

Ud af de syv kommuner, der har en geopark, har vi kun identificeret en friluftspolitik eller en natur- og friluftspolitik i tre af kommunerne (Holstebro, Svendborg og Lemvig Kommuner). Heraf er geoparken kun nævnt i politikkerne for hhv. Svendborg og Lemvig Kommuner.

Både Lemvig Kommune og Svendborg Kommune bruger geoparker som et strategisk værktøj til at kombinere naturbevarelse, friluftsliv og bæredygtig turisme. Kommunerne bruger geoparken som en ramme til:

- Naturbevarelse og biodiversitet: Bevaring af unikke geologiske formationer og den tilhørende natur.
- Friluftsliv og rekreation: Udvikling af stisystemer, oplevelsessteder og friluftsfaciliteter.
 - Svendborg Kommune forbinder geologi, friluftsliv og turisme i en samlet strategi.
- Skabe en stærkere kobling mellem naturbevarelse og friluftsliv.
- Turisme og branding: Geoparken bruges som et turisttrækplaster til at fremme bæredygtig turisme.
- Formidling og læring: Geoparken fungerer som et videnscenter for geologi, natur og klima.
- Samarbejde med skoler og forskere.
 - Svendborg Kommune ønsker at gøre geoparken til et videnscenter for geologi og klimaændringer.
 - Lemvig Kommune arbejder på at gøre geoparken til et undervisningscenter, hvor skoleelever og forskere kan studere geologi og klimaændringer.

Figur 3. Tabel over kommuner og naturparker

Kommune	Naturpark
Kalundborg	Åmosen
Sorø	Åmosen
Holbæk	Åmosen
København	Amager
Dragør	Amager
Tårnby	Amager
Varde	Vesterhavet
Lolland	Maribosøerne og Nakskov Fjord
Guldborgsund	Maribosøerne
Egedal	Mølleåen
Furesø	Mølleåen
Allerød	Mølleåen
Frederikssund	Mølleåen
Kolding	Lillebælt
Middelfart	Lillebælt
Fredericia	Lillebælt
Randers	Randers Fjord
Norrdjurs	Randers Fjord
Holstebro	Nisum Fjord
Lemvig	Nisum Fjord
Hjørring	Tolne
Sønderborg	Nordals
Skive	Naturpark Flyndersø
Ringsted	Pilotnaturpark Ringsted
Stevns	Pilotnaturpark Ådalen
Nordfyn	Pilotnaturpark Nordfyn
Horsens	Pilotnaturpark Gudenåen
Odder	Pilotnaturpark Svanegrund
Hedensted	Pilotnaturpark Svanegrund
Samsø	Pilotnaturpark Svanegrund

Figur 4. Tabel over kommuner og geoparker

Kommune	Geopark
Langeland	Geopark det sydfynske øhav
Faaborg-Midtfyn	Geopark det sydfynske øhav
Svendborg	Geopark det sydfynske øhav
Holstebro	Geopark Vestjylland
Struer	Geopark Vestjylland
Lemvig	Geopark Vestjylland
Odsherred	Geopark Odsherred

4.5 Natur- og friluftspolitikker i By- og Landkommuner

For såvel by- som landkommuner¹⁸ med en eller flere større byer er der fokus på at inddrage natur og friluftsliv i og til byerne. Det drejer sig både om at have grønne områder inde i byerne og sikre god adgang til natur og rekreative grønne arealer uden for byerne.

Aabenraa Kommune har således en klar målsætning om, at "Der skal skabes kvalitet i byudviklingen, bl.a. ved at indarbejde bynære landskaber og landskabskiler, og der skal sikres rum for et aktivt fritidsliv bl.a. ved at skabe øget tilgængelighed til naturen."

Den internationale tilgang til natur i byer, "3-30-300-reglen", som betyder, at der skal være udsigt til 3 træer fra enhver bolig, 30% trædække i kvarteret og max 300 meter til nærmeste park¹⁹ er ved at komme til Danmark, fx bruges den i Kolding, København og Holbæk Kommuner. I Holbæk Kommunes arkitekturpolitik står der fx vedrørende byudvikling, at "[d]er skal sættes fokus på adgang til grønne omgivelser ved at indarbejde 3-30-300-reglen i planlægningen".²⁰

Aalborg Kommune har lavet tilsvarende målsætninger, der skal sikre, at borgerne har nærhed til natur og rekreative områder:

- Maksimalt 300 meter til et rekreativt grønt areal på minimum 1 hektar.
- Maksimalt 500 meter til et rekreativt grønt areal på minimum 5 hektar i tæt bebyggelse.
- Alle oplandsbyer skal have et grønt rekreativt areal på minimum 5 hektar.

Staten har som supplement til de kommunale indsatser via Naturstyrelsen stort fokus på bynær skovrejsning, som kombinerer hensyn til friluftsliv med beskyttelse af drikkevand,²¹ og der findes derfor store nye skove nær mange af de større byer som fx Odense, Aalborg, København og Århus, men også ved mellemstore og små byer som Slagelse, Svendborg, Aabybro og Oksbøl.

Mængden af natur, afstanden til natur og tilgængeligheden til natur er forskellig alt efter, om man er en by- eller landkommune. Generelt har bykommunerne en stærkere vægt på urban natur og rekreative områder, mens landkommunerne i højere grad prioriterer naturbevaring, biodiversitet og store naturområder samt naturbaseret turisme.

Et af temaerne i analysen har fokus på, hvad der karakteriserer de kommunale natur- og friluftspolitikker opdelt efter, om det er by- eller landkommuner med udgangspunkt i Danmarks Statistik.

4.5.1 Ligheder på tværs af by- og landkommuner

Alle kommuner anerkender nødvendigheden af at beskytte naturen og styrke biodiversiteten, herunder ved at have fokus på at bekæmpe invasive arter og bevare sårbare naturtyper.

Alle kommuner fremhæver friluftsliv som vigtigt for borgernes sundhed og trivsel og arbejder derfor også for øget adgang til naturen gennem stisystemer, outdooraktiviteter og information.

Mange kommuner integrerer natur og klimatilpasning i deres strategier, især for at håndtere øget nedbør og oversvømmelser.

Bykommuner som fx Aarhus, Kolding og Roskilde Kommuner arbejder med regnvandsbassiner, grønne tage og vandgennemtrængelige (permeable) overflader, mens landkommuner som fx Varde, Lolland og Ringkøbing-Skjern Kommuner bruger naturlige vådområder og kystsikring til at håndtere klimaforandringer.

4.5.2 Væsentlige forskelle mellem by- og landkommuner

Landkommuner består generelt af langt større arealer og mindre befolkning pr hektar areal set i forhold til bykommuner, hvilket også har en betydning for det økonomiske grundlag til frilufts- og naturforvaltning. Samtidig har landkommuner et større areal til rådighed for vild natur, men står også med større

¹⁸ Med afsæt i Danmarks Statistiks kommunegrupper er det i analysen det valgt at gruppere kategorierne "Hovedstads-, Storby- og Provinsbykommuner" som "Bykommuner" og "Oplands- og Landkommuner" som "Landkommuner".

¹⁹ *The Threes Rule – A new guideline for evidence-based greening of cities*. Se også i nordisk sammenhæng *Yggdrasil – The Living Nordic City*.

²⁰ [mini_vedtagelse_red.pdf](#)

²¹ <https://naturstyrelsen.dk/ny-natur/skovrejsning>.

myndighedsforpligtelser og udfordringer omkring landbrug og intensiv arealanvendelse.

Landkommuner som fx Varde og Ringkøbing-Skjern Kommuner har et stærkere fokus på store naturområder som kyststrækninger, skove og enge, mens bykommuner som fx Aarhus, Roskilde og Kolding Kommuner arbejder mere med biodiversitet i parker, vejkanter og bynære naturområder.

Bykommuner som fx København, Silkeborg og Horsens Kommuner har en strategisk tilgang til bynært friluftsliv med byparker, grønne ruter og outdoor-faciliteter, mens landkommuner som fx Stevns, Nordfyn og Bornholm kommuner fokuserer på adgang til store naturområder som kystområder, fjorde og skove.

4.5.3 Naturforvaltning og beskyttelse

Bykommuner har et naturligt fokus på urban natur: bynære skove, parker, grønne tage og biodiversitet i bymiljøet, og planlægger ofte med en balance og synergi mellem natur og byudvikling, fx i København, Randers og Roskilde Kommuner. Interessant nok er det også de store bykommuner Aalborg og Aarhus Kommuner, der ejer størst naturområder af alle kommuner i Danmark.²²

Landkommuner har lige så naturligt fokus på mere klassisk naturbeskyttelse af store naturområder som skove, ådale og kystområder og skabe naturlige forbindelser mellem naturområder.

Naturgenopretning er en større del af strategien i fx Varde, Ringkøbing-Skjern, Lolland og Ærø Kommuner.

4.5.4 Afsluttende kommentarer

By- og landkommuner har mange fælles mål inden for naturbeskyttelse og friluftsliv, men det er også klart, at forskellighederne betyder, at landkommunerne er mere involveret i de store, globale udfordringer omkring klima, miljø og biodiversitet, herunder omlægning fra fossil til vedvarende energi.

Bykommuner fokuserer på grøn byudvikling, rekreative områder og urban biodiversitet, mens landkommuner prioriterer naturbevaring, turisme i naturområder og samarbejde med lodsejere.

Den overordnede tendens er, at bykommuner bruger naturen som en integreret del af byudviklingen, mens landkommuner arbejder for at bevare store naturområder og styrke friluftsturisme.

²² Friluftsrådet (2025): Danmarks bedste friluftskommuner.

Bilag: Oversigt over friluftspolitikker

Herunder ses i tabel med de politikker, strategier og kommuneplaner, som identificeret ved kortlægningen af kommunale politikker og strategier om friluftsliv. På Friluftsrådet hjemmeside findes en Excel-fil med yderligere oplysninger om de identificerede dokumenter.

Kommuner med Politik/strategi for Friluftsliv	
Kommune	Navn på politik/strategi
Faxe Kommune	Strategi for øget adgang til naturoplevelser
Herning Kommune	Friluftsstrategi
Horsens Kommune	Udeliv for alle Friluftsstrategi for Horsens Kommune
Høje-Taastrup Kommune	Friluftsstrategi
Kolding Kommune	Outdoorstrategi
Nordfyns Kommune	Friluftsstrategi
Nyborg Kommune	Friluftsstrategi
Næstved Kommune	Friluftsstrategi
Silkeborg Kommune	Masterplan for udvikling af Danmarks Outdoor Hovedstad
Stevns Kommune	Rekreativ Politik
Varde Kommune	Friluftsstrategi Varde Kommune 2018
Aarhus Kommune	Friluftspil

Kommuner med Natur- og friluftspolitik / Naturpolitik inkl. friluftsliv	
Kommune	Navn på politik/strategi
Albertslund Kommune	Naturplan
Allerød Kommune	Natur-, miljø- og klimapolitik 2030
Assens Kommune	Natur- og friluftspolitik for Assens Kommune
Ballerup Kommune	Grøn Plan
Bornholm kommune	Naturpolitik
Brønderslev Kommune	Naturpolitik
Egedal Kommune	Naturstrategi
Esbjerg Kommune	Sektorplan for park, skov og friluftsliv
Fredericia Kommune	Strategi for vores natur
Frederikshavn Kommune	Natur- og friluftspolitik
Frederikssund Kommune	Naturstrategi 2022-27
Furesø Kommune	Grøn Plan 2013-2024
Gentofte Kommune	Grøn Strukturplan
Gladsaxe Kommune	Vores Grønne Gladsaxe. Strategi for et grønnere Gladsaxe
Guldborgsund Kommune	Naturstrategi for Guldborgssund Kommune 2017
Holstebro Kommune	Strategi for Natur og Biodiversitet
Hørsholm Kommune	Natur-og friluftspil

Ishøj Kommune	Miljøpolitik
Kalundborg Kommune	Naturpolitik
Københavns Kommune	Bynatur i København
Lemvig Kommune	Strategi for Natur og Friluftsliv
Lolland Kommune	Naturpolitik
Norddjurs Kommune	Natur- og friluftsstrategi
Odsherred Kommune	Naturpolitik
Randers Kommune	Klima-, natur-, og miljøpolitik
Rebild Kommune	Natur, klima og balanceret udvikling
Ringkøbing-Skjern Kommune	Natur- og ressourcepolitik
Ringsted Kommune	Natur-, Miljø- og Klima. Politik 2020
Roskilde Kommune	Grøn Blå strategi
Rudersdal Kommune	Park- og Naturpolitik
Rødovre Kommune	Natur- og parkplan
Skanderborg Kommune	Natur- og miljøpolitik - Plads til alle.
Struer Kommune	Naturstrategi 2021
Svendborg Kommune	Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune. Strategi og handlinger 2019-2030.
Vejle Kommune	Natur- og friluftsstrategi
Vordingborg Kommune	Politik for et attraktivt og grønt sted at bo
Ærø Kommune	Naturpolitik
Aalborg Kommune	Under åben himmel - Politik for natur, parker og udeliv

Kommuner med en anden politik	
Kommune	Navn på politik/strategi
Brøndby Kommune	Strategi Brøndby 2023
Fredensborg Kommune	Kultur og fritidspolitik
Faaborg-Midtfyn Kommune	Friluftsliv- og fritidsstrategi - Sammen om et aktivt udeliv og gode lokale fællesskaber
Greve Kommune	Kultur-, Idræts- og Fritidspolitik 2023-2026
Halsnæs Kommune	Halsnæs Kommunes bosætningsstrategi 2024-2035 - Naturskønt, kystnært og aktivt hverdagsliv.
Helsingør Kommune	Bosætnings- og boligpolitik
Holbæk Kommune	Kultur- og fritidspolitik 2024-2028
Jammerbugt Kommune	Kultur-, fritids- og landdistrikspolitik
Lyngby-Taarbæk Kommune	Idræts- og bevægelsesstrategi - Aktiviteter for alle, Alle i aktiviteter.
Læsø Kommune	Sundhedspolitik - Naturlig sund fornuft på Læsø
Middelfart Kommune	Kultur og fritidsstrategi - Oplevelser, Fællesskaber, Livskvalitet
Odder Kommune	Fritidsstrategi 2023-2027
Odense Kommune	Fritidspolitik

Slagelse Kommune	Strategi for de kommunale skove i Slagelse Kommune
Solrød Kommune	Kultur-, idræts- og fritidspolitik
Sorø Kommune	Kultur og fritidspolitik
Syddjurs Kommune	Sammen om det gode liv. Udviklingsstrategi 2022-2034
Tønder Kommune	Erhvervs- og turismestrategi
Vallensbæk Kommune	Det hele menneske i fremtidens boligby - Udviklingsstrategi 2022-2025.
Vesthimmerlands Kommune	Skovpolitik

Kommuner med Kommuneplan/Planstrategi

Kommune	Navn på politik/strategi
Billund Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Dragør Kommune	Planstrategi 2024. Det flade land og åbne vidder.
Fanø Kommune	Kommuneplan 2021
Favrskov Kommune	Kommuneplan 2021-32 for Favrskov Kommune
Frederiksberg Kommune	Kommuneplan 2021
Glostrup Kommune	Kommuneplanstrategi i 2013-2025
Gribskov Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Haderslev Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Hedensted Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Herlev Kommune	Kommuneplan 2023-2035
Hillerød Kommune	Kommuneplan 2021 - 2033
Hjørring Kommune	Kommuneplan 2021
Hvidovre Kommune	Kommuneplan 2021
Ikast-Brande Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Kerteminde Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Køge Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Langeland Kommune	Planstrategi 2023 "Levende Langeland - et godt sted at bo".
Lejre Kommune	Kommuneplan 2021
Mariagerfjord Kommune	Kommuneplan 2024-2036
Morsø Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Samsø Kommune	Kommuneplan 2021
Skive Kommune	Kommuneplan 2024-2036
Sønderborg Kommune	Kommuneplan 2021-2035
Thisted Kommune	Kommuneplan 2021-2033
Tårnby Kommune	Kommuneplan 2021-2023
Vejle Kommune	Kommuneplan 2021-2023
Viborg Kommune	Kommuneplan 2017-2029
Aabenraa Kommune	Kommuneplan 2015

Friluftsrådet

Friluftsrådet Scandiagade 13 • 2450 København SV
+45 33 79 00 79 • www.friluftsradet.dk